

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Фармацевтична компанія «Фармак»
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК ТА ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ III Всеукраїнської науково-методичної конференції

(Шостка, 19 квітня 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

ДИТЯЧА БЕЗДОГЛЯДНІСТЬ ТА БЕЗПРИТУЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

В.В. Василенко

Шосткинська загальноосвітня школа-інтернат I-III ступенів

valvolvasil@gmail.com

Соціальні та політичні зміни, що відбулися в сучасному житті України, позначилася в першу чергу на найбільш незахищених громадянах – дітях. Затяжна соціально-економічна й політична криза в Україні зумовили розвиток дитячої бездоглядності й спричиненої нею безпритульності.

На сьогодні в Україні не існує єдиного загальноприйнятого визначення щодо неповнолітніх, які позбавлені сімейного виховання і проживають у середовищі вулиці. У засобах масової інформації, наукових психолого-педагогічних роботах, вживаються такі терміни як “безпритульні”, “діти вулиці”, “бездомні”, “діти, позбавлені батьківського піклування”, “соціальні сироти”, “неповнолітні групи ризику”.

В Україні спостерігається катастрофічне збільшення кількості дітей, позбавлених батьківського піклування. Із 80 тисяч дітей-сиріт позбавлених батьківської опіки, лише близько 7% - біологічні, тобто реально не мають батьків. Решта - діти, котрі стали сиротами при живих батьках. Частина таких дітей іде жити на "вулицю" [2].

Основною причиною виникнення і зростання безпритульності і бездоглядності є руйнування державної інфраструктури соціалізації та суспільного виховання дітей без формування нової ефективної структури соціалізації і дозвілля дітей в умовах ринкових відносин.

Іншою причиною бездоглядності є криза сімей: зростання бідності, погіршення умов життя і руйнування моральних цінностей і виховного потенціалу сімей.

Аналізуючи стиль життя й потреби безпритульних дітей, можна визначити основні характеристики "дітей вулиці":

- більшість "дітей вулиці" - діти підліткового віку;
- хлопчиків на вулиці більше, ніж дівчаток;
- більшість підлітків виховується у багатодітних сім'ях;
- надто часто "діти вулиці" проживають у нетипових для України сім'ях: без батьків або тільки без матері чи без батька;
- значна частина "дітей вулиці" мають проблеми з найближчими родичами;
- значний вплив на прискорення процесу переходу дитини до такого статусу має низьке матеріальне становище сім'ї;
- значна частина "дітей вулиці" заробляють гроші самостійно, причому дуже часто "робота" є асоціальною: крадіжка, жебракування, надання сексуальних послуг та ін.;
- "діти вулиці" часто зазнають експлуатації й насилля;
- діти нерегулярно харчуються, часто голодують;
- "діти вулиці" вживають алкоголь, наркотики, нюхають клей, палять цигарки.

Отже, дитяча безпритульність – одна з найгостріших проблем сучасного українського суспільства. Державна система соціального захисту, яка трансформується в нових умовах, поки що є не настільки гнучкою, щоб своєчасно і адекватно реагувати на існуючі негативні соціальні прояви.

Список використаної літератури

- Балабуєва К. Діти підворіття / К. Балабуєва // Віче. – 2008. – № 9. – С. 52-55.
Доля І. М. Подолання дитячої безпритульності: міжнародна та вітчизняна практика / І. М. Доля // Стратегічні пріоритети. – 2010. – № 1. – С. 55-59.